

The
CENTER for
VICTIMS of
TORTURE

ሰነ 26 ንግዳያትን ማሕበረሰቦችን ምድጋፍ

ብ ዶክተር ሳይሞን ኣዳምስ ፕረዚደንትን ዋና መከየዲ ስራሕን

ማእኸል ግዳያት ግፍዒ (ሲቪቲ)

26 ሰነ 2024

ሎሚ 26 ሰነ ብመሰረት ናይ ሕቡራት ሃገራት፣ ዓለም ለኸ መዓልቲ ምድጋፍ ግዳያት ግፍዒ እዩ። ዓመት ዓመት ኣብ ሲቪቲ ንኹሎም ካብ ግፍዒ ዝደሓኑ፣ ስድራቤቶምን ማሕበረሰቦምን ኣብ መላእ ዓለም ዘለና ድጋፍናን ሓገዝናን ንምግላፅ ደው ንብል። ኣብ 1987 ግፍዒ ኣብ ልዕሊ ኩሉ ሰብኣዊነት ገበን ምዃኑን ኣብ ኩሉ ቦታን ግዘን ዘይሕጋዊ ምዃኑ ብምግንዛብ ውዕል ሕቡራት ሃገራት ኣንፃር ግፍዕን ካልእ ጭካኔ ኢ-ሰብኣዊ ወይ ዘዋርድ ኣተሓሕዞ ወይ መቐፃዕቲ ኣብ ተግባር ከምዝኣተወ ነብዕል።

እዚ ዓለም-ለኸዊ ክልከላ እናሃለወ ናይ ሕቡራት ሃገራት ላዕሊዎይ ኮሚሽነር ስደተኛታት ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ኣብ ዓለም ልዕሊ 110 ሚልዮን ሰባት ካብ ገዝኦም ብሓይሊ ዝተመዘበሉ ከምዘለዉን ብርክት ዝበሉ ድማ ብሰንኪ ግፍዒ፣ ዕጥቃዊ ግጭታትን ስደትን ዝተመዘበሉ ከምዘለዉ ፀብዒቡ።

ንሕና ሲቪቲ ናይዚ ዓለም ለኸዊ ቅልውላው ንምፍታሕ ግንባር ቀደምት ኮይና ካብ ሞት ዝደሓኑ ሰባት ህይወቶም ዳግማይ ኣብ ዝሃንፀሉ እዋን ደገፍና ምሃብ ንቕፅል ኣለና። ንኣብነት ኣብ ኣሪዘና ጥቓ ዶብ ደቡብ ኣመሪካ፣ ነቶም ካብ ዓይም ሃዲሞም ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ዑቕባ ዝሓቱ ንድግፎም። ኣብ ቀረባ እዋን እውን ኣብ ኣትላንታ ጆርጅያን፣ ሴንት ፓውሎ፣ ሚኒሶታን ሽልተ ሓደሽቲ ፍሉያት ፕሮጀክታት ከፊትና ኣለና። እዚ ድማ ካብ ዓፋኒ ምሕደራ ታሊባን ዘምለጡ ካብ ኣፍጋኒስታን ንዝመጡ ስደተኛታት ንምድጋፍ ዝነጥፍ እዩ።

ኣብ ኬንያ ስደተኛታትን ሓተትቲ ዕቕባን ብዙሓት ካብኣቶም ካብ ቀታሊ ስደትን ምልዓል ሕጋዊ ፅልኢት ርክብ ተመሳሳሊ ጾታ ኣብቲ ዘባን ዝሃደሙ ዝተፈለዩ ወሲባዊ ምርጫ ዘለዎም ውልቀ ሰባት ንዳግማይ ሕውደት ናባና ይመጡ። ኣብ ኢትዮጵያ፣ ካብ ኤርትራን ደቡብ ሱዳንን ንዝመጡ ስደተኛታት፣ ከምኡ እውን ኣብ ውሽጢ ቀረባ እዋን ኣብ ትግራይ ብዝተፈጠረ ዕጥቃዊ ግጭት ህይወቶም ዝተበታተነ ኣብ ውሽጢ ዓዲ ዝተመዘበሉ ሰባት ክንክን ንህብ። ኣብ ኢራቕን ኡጋንዳን ኣብ ዝርከብ ቤት ፅሕፈትና ድማ ፣ ኣብ ጎንና ኮይኖም ንሕውደትን ንፍትሕን ኣድሂቦም ኣብ ሰብኣዊ ትካል ንዝሰርሑ ካልኣት ሰብ ሞያ እውን ክእለቶም ንከዕብዩ ምእንታን ሰራሕተኛታትና ሓገዝ ደገብርሎም እዮም።

አብ ጅርዳን ፣አብዘን ዝሓለፉ ሸሞንተ አዋርሕ ኩናት እስራኤልን ሃማስን ውፅኢቱ አዝዩ መሪርን አብ ዓሰርተታት አሻሓት ሞትን ከቢድ ስቓይን ሲቪላት ዘስዐበ ኮይኑ አሎ። ንልዕሊ ዓሰርተ ዓመት ካብ ሰርያን ካልኣትን ቦታታትን ንዝመፁ ስደተኛታት ፍውሳዊ ግልጋሎት አብ ምሃብ ከምዚ ዝመሰለ አገዳሲ ተራ ዝፃወቱ ብጣዕሚ ጎበዛት ሰራሕተኛታትና ፣ ነባሪ ሰላም ናይ ስድራቤታትን ማሕበረሰባትን ምሕዋይ ውህሉል ስምብራት ዝጠልብ ምዃኑ ዩብርሀላይ ።ንምሕጋዝ ደው ኢልና ተዳሊና አለና።

ሎሚ ልዕሊ ኩሉ ንኹሎም ካብቲ ሓደጋ ዝደሓኑን ስድራቤቶምን ዝለና አኽብሮትን አፍልጦን ነስፍሕ።አብዚ ዓለም-ለኻዊ መዓልቲ እዚ ንግዳያት ግፍዒ ዝኾኑ አካላት ንምድጋፍ ምስኦም ደው ኢልና እለና።መፃኢ ግዜ ናይቶም ውልቀ መለኽቲ ፣ጎበነኛታት ኩናትን ግፍዒ ፈፀምትን ከምዘይኮነን ፣ናይቶም ንሰብአዊ ኸብሪ፣ፍትሕን ሰብአዊ መሰላትን ደው ዝበሉ ከም ዝግባእ ይፈልጡ እዮም።